

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ → ΜΕΤΟΧΗ

A. κάνουμε αναγνώριση της πρότασης που θα μετοχοποιήσουμε

B. βρίσκουμε το χρόνο του ρήματος της πρότασης που θα μετοχοποιήσουμε. Εδώ θα πρέπει να γνωρίζουμε ότι:

α. ρήμα	ενεστ. & παρατ.	→	μτχ. Ενεστώτα
β. ρήμα	παρακ. & υπερσ.	→	μτχ. Παρακειμένου
γ. ρήμα	μελλ. & συντ.μελ.	→	μτχ. Μέλλοντα

Γ. βρίσκουμε το υποκείμενο της πρότασης που θα μετατρέψουμε σε μετοχή και ελέγχουμε αν είναι όρος της πρότασης εξάρτησης. Οπότε:

α. αν ισχύει αυτό κάνουμε μετοχή συνημμένη στον όρο αυτό.

is, cum aliquando castris abiret, edixit → is, aliquando castris abiens, edixit

β. αν δεν ισχύει αυτό (αν δηλαδή το υποκείμενο του ρήματος της πρότασης που θα μετοχοποιήσουμε δεν αναφέρεται σε κάποιο όρο της πρότασης εξάρτησης) τότε κάνουμε αφαιρετική απόλυτη (μετατρέπουμε δηλαδή το υποκείμενο του ρήματος της πρότασης που θα μετοχοποιήσουμε σε αφαιρετική κι έπειτα κάνουμε το ρήμα μετοχή που θα συμφωνεί σε γένος, αριθμό και πτώση με την αφαιρετική που ήδη βγάλαμε.

quod aurum illic pensatum est → illic auro pensato

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Δ. ιδιαίτερη **ΠΡΟΣΟΧΗ** χρειάζεται όταν το ρήμα της πρότασης που θα συμπτύξουμε είναι **παρακείμενος ή υπεσυντέλικος ενεργητικής φωνής**. Σ' αυτή την περίπτωση δεν ελέγχουμε το υποκείμενο της πρότασης, όπως κάναμε πριν, αλλά το αντικείμενο. Έτσι αν το αντικείμενο είναι όρος της πρότασης εξάρτησης κάνουμε μετοχή παρακειμένου συνημμένη στον όρο αυτό. Διαφορετικά κάνουμε μετοχή αφαιρετική απόλυτη.

Στην περίπτωση που θα κάνουμε αφαιρετική απόλυτη πρέπει να ελέγξουμε **και το υποκείμενο της πρότασης** που θα συμπτύξουμε να δούμε αν είναι όρος της πρότασης εξάρτησης ή όχι .
Συνεπώς:

αν είναι δεν βάζουμε ποιητικό αίτιο (νόθη αφαιρετική απόλυτη)

cum ante vestibulum dona posuissent, domum reverterunt (praedones ενν.Υ ρημ.) →
ante vestibulum **donis positis**, domum reverterunt

(δεν δηλώνουμε το ποιητ. αίτιο γιατί το Υ ρημ. της δευτ. προτ. είναι το ίδιο με το υποκ. του ρήματος της προτ. εξάρτησης)

αν δεν είναι, τότε δηλώνουμε το ποιητικό αίτιο (το ΥΡ της πρότασης που συμπτύσσουμε → ποιητ. αίτιο (γνήσια αφαιρετική απόλυτη)

Haec (αμ.ΑΡ) postquam domestici (ΥΡ) Scipioni (εμμ.ΑΡ) rettulerunt, is fores reserari eosque intromitti iussit →

His relatis a domesticis Scipioni, is fores reserari eosque intromitti iussit

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΜΠΤΥΞΗΣ ΣΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΕΙΜ. 21

quod aurum illic pensatum est →
illic auro pensato

ΚΕΙΜ. 23

cum lacrimae suae, diu cohibitae, vincerent prorumperentque →
lacrimis suis, diu cohibitis, vincentibus prorumpentibusque

Bene quievit, libenter cibum sumpsit →
Bene quievit libenter cibo sumpto.

Scribonianus... moverat; fuerat Paetus... eius →
Armis a Scriboniano in Illyrico contra Claudium motis, fuerat... eius...

conduxit piscatoriam naviculam ingentemque navem secuta est →
Arria, conducta piscatoria navicula, ingentem navem secuta est

ΚΕΙΜ. 24

et (cum Ennius) eum a ianua quaereret →
Ennio quaerente (χρον. μτχ.) eum a ianua

Ego, cum te quaererem →
te quaerens

ΚΕΙΜ. 28

Postea Plato quidam Sardianus hominem comprehendit et in custodiam Ephesi tradidit →
Postea Plato quidam Sardianus hominem comprehensum in custodiam Ephesi tradidit.

ΚΕΙΜ. 29

cum Octavianus rediret →
Octaviano redeunti (η μτχ θα είναι συνημμένη στο ει (τη θέση του πήρε το Octaviano)

quotiescumque avis non respondebat →
ave-i non respondente

ΚΕΙΜ. 30

si habet Asia →
Asia habente...

quod Asiam vidit →
Asia visa (νόθη αφαιρ. απόλυτη εφόσον το υποκ.= όρος της πρότασης)

ΚΕΙΜ. 31

Is, cum...abiret ,edixit →

Is aliquando castris abiens edixit

Hasta eum transfixit et armis spoliavit →

Hasta eum transfixum armis spoliavit.

Sed consul, cum in castra revertisset, adolescentem ...morte multavit →

Sed consul in castra reversus...

ΚΕΙΜ. 32

-nisi litterarum lumen accederet → litterarum lumine non accedente

ΚΕΙΜ. 34

Quod ut praedones animadverterunt →

quo animadverso

Haec postquam domestici rettulerunt →

his a domesticis Scipioni relatis

cum ante vestibulum dona posuissent →

ante vestibulum donis positis

ΚΕΙΜ. 36

cum (Samnites) ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent →

ad eum magno pondere auri publice misso allato a Samnitibus

Samnitium divitias contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt →

Samnitium divitiis contemptis,...

ΚΕΙΜ. 37

quae ad concordiam pertinerent →

ad concordiam pertinentia (συνημμένη στο omnia)

etsi ego clamabam ..miserius →

me clamante...

ΚΕΙΜ. 38

dum ...petit..sororis →

more prisco.. petens...sororis

Nam in sacello quodam nocte cum sororis filia persedebat expectabatque →

Nam in sacello quodam nocte cum sororis filia persedens expectabat.

quam Metellus, dum vixit →

quam Metellus viventem multum amavit

ΚΕΙΜ. 40

cum Sulla instaret, dixit Sullae →
dixit is Sullae... instanti (συνημμένη στο Sullae= δοτ.)

Licet mihi ostendas / licet mortem miniteris →
te mihi ostendente / te mortem minitante

ΚΕΙΜ. 41

quod a C.Caesare scriptum est →
scriptum a C.Caesare

Tu autem, proinde quasi loquaris →
Tu autem, quasi loquens

sermone obsoleto uteris, quod... vis →
cupiens (αντικαθιστά τη δύσχροστη μη volens)

ΚΕΙΜ. 42

ea, quae imminet →
imminentia

qui spem Catilinae mollibus sententiis aluerunt coniurationemque nascentem non credendo confirmaverunt →
qui spe Catilinae mollibus sententiis al(i)ta coniurationem nascentem non credendo confirmaverunt;

ΚΕΙΜ. 43

nisi haberem, essem →
non habens

si pergis →
te pergente hanc terram

quae genuit atque aluit →
genitus atque al(i)tus

ΚΕΙΜ. 45

ille epistulam perlegit militesque adhortatur →
ille, epistulam perlegens, milites adhortatur.

ΚΕΙΜ. 47

Etsi super vestem deprehendit canos, Augustus dissimulavit eos vidisse →
canos(αντι) του eos) deprehensos super vestem, Augustus dissimulavit vidisse

ΚΕΙΜ. 49

cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset →
viri sui consilio de interficiendo Caesare cognito

quod tonsoris praeripuisset officium →
officio tonsoris praerepto